

СХВАЛЕНО
Педагогічна рада
Запорізького ліцею № 71
від 31.08.2023
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Запорізького ліцею № 71
 Людмила ТЕРНОВСЬКА
наказ від 31.08.2023 №78 р

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Запорізького ліцею №71 Запорізької міської ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Запорізького ліцею №71 Запорізької міської ради (далі - Положення) є внутрішнім документом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти та встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу закладу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», згідно рекомендацій Державної служби якості освіти України, Статуту Запорізького ліцею №71, інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів в освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету закладу.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їхніх батьків чи осіб, які їх замінюють) і співробітників ліцею.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності.

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно зі ст. 42 п.4 Закону України «Про освіту» є:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовують в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо) крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної тощо);
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиції щодо надання (отримання) коштів, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Кожен член шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яку відкрито проголошує під час обговорення рішень і прийняття внутрішніх документів.

2.5. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор закладу або особа за його дорученням.

2.6. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, що є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, аби спростувати інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

Академічна доброчесність забезпечується:

3.1 *Усіма співробітниками й учасниками освітнього процесу ліцею шляхом:*

3.1.1. Уникнення провокування дій, пов'язаних із корупційними правопорушеннями.

3.1.2. Дотримання норм Конституції України.

3.1.3. Дотримання Статуту ліцею та Правил внутрішнього розпорядку.

3.1.4. Дотримання норм чинного законодавства України у сфері освіти та загальної середньої освіти.

3.1.5. Збереження, поліпшення й раціонального використання навчально-матеріальної бази ліцею.

3.1.6. Культури зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу.

3.1.7. Дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, які слід проводити в спокійному, ввічливому, доброзичливому тоні, що сприяє створенню позитивної репутації закладу освіти загалом.

3.1.8. Надання достовірної інформації.

3.1.9. негайного повідомлення адміністрації закладу в разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам,

свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.1.10. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними працівниками шляхом:

3.2.1. Дотримання норм законодавства України про авторське право.

3.2.2. Поваги до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, а також інших обставин.

3.2.3. Об'єктивного та неупередженого оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти.

3.2.4. Якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних обов'язків.

3.2.5. Впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання.

3.2.6. Відповідно до вимог законодавства підвищення своєї кваліфікації.

3.2.7. Дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо.

3.2.8. Нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.2.9. Інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

3.2.10. Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності.

3.2.11. Контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

3.2.12. Уникнення приватного інтересу та конфлікту інтересів.

3.2.13. Відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2.14. негайного повідомлення адміністрації закладу у разі отримання чи виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

3.3. Здобувачами загальної середньої освіти шляхом:

3.3.1. Поваги до педагогічних працівників.

3.3.2. Поваги честі й гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від власних переконань.

3.3.3. Присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, зумовлених поважними причинами.

3.3.4. Самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.3.5. Подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами.

3.3.6. Використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилення на них.

3.3.7. Неприпустимості пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Батьками здобувачів загальної середньої освіти або особами, які їх заміняють, шляхом:

3.4.1. Виховання в дітей поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів однокласників, учнів інших класів, вчителів та інших людей.

3.4.2. Виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя.

3.4.3. Формування в дитини культури життя і взаєморозуміння, миру та злагоди, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство.

3.4.4. Виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватись Конституції та законів України, Статуту ліцею, правил внутрішнього розпорядку.

3.4.5. Сприяння виконанню дитиною освітньої програми та досягнення дитиною передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання нею навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.4.6. Формування усвідомлення дитиною щодо необхідності дотримання установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників шкільної спільноти є:

3.5.1. Навмисне перешкодження навчальній чи трудовій діяльності членів спільноти.

3.5.2. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підроблення документів, неправомірне їх використання.

3.5.3. Перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами.

3.5.4. Використання без дозволу керівника (педагога) мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів, якщо це не передбачено програмою заходу.

3.5.5. Вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі електронних сигарет, поява в стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння.

3.5.6. Пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

4. Заходи з попередження виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. Всі працівники ліцею знайомляться із даним Положенням під особистий підпис.

4.2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступники директора ліцею:

- забезпечують попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних й індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками, їх підготовку до створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

- використовують у своїй діяльності рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї професійної діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування тощо).

5. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

Порушенням академічної доброчесності є:

- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), ДПА, ЗНО не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;

- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

За порушення академічної доброчесності працівники закладу:

- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- можуть бути позбавлені педагогічного звання.

За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

- зауваження;
- повторне проходження підсумкового оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення учня нагород, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ліцею.

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі-Комісія) – це незалежний орган, що діє в закладі освіти з метою забезпечення моніторингу дотримання членами шкільної спільноти морально-етичних і правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники Ради ліцею, учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

Склад комісії обирається педагогічною радою закладу.

Голову, заступника голови та секретаря Комісії обирають із числа осіб, які входять до неї. Голова веде засідання, підписує протоколи й рішення тощо.

За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

Термін повноважень Комісії становить 1 рік.

6.3. Комісія має такі повноваження:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ліцею;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації з підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу;
- отримувати й розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу;
- залучати до своєї роботи експертів із відповідних галузей, а також використовувати технічні та програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора закладу для подальшого реагування.

6.4. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.5. Рішення приймають відкритим голосуванням. Рішення вважають прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови Комісії є вирішальним.

6.6. За результатами засідання Комісії складають протокол, який підписує голова (у разі його відсутності – заступник) і секретар.

7. Заключні положення

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад освіти забезпечує доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора.

7.3. Зміни й доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти та введені в дію наказом директора ліцею.